

[Albrechtsen]

altså konstatere, at der inden for regeringspartierne kreds er fuldstændig uenighed om rækkevidden af dette spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Der er ingen uenighed, hr. Albrechtsen. Det ene spørgsmål er: hvad gælder, så længe vi opretholder en bloktilskudsordning? Der gælder, at man udligner, man laver kompenserende tilskud til bloktilskudspuljen. Så er spørgsmålet: hvad sker der, hvis man fjerner bloktilskudssystemet som ønsket af Kommunernes Landsforening? Så er der to muligheder tilbage: enten en rent mellemkommunal udligning, der alene flytter midler fra rige kommuner til fattige kommuner og fra kommuner med lave udgiftsbehov til kommuner med større udgiftsbehov, eller en model, der hedder en rent statslig udligning. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg finder, at en rent mellemkommunal udligning er en glimrende model, men det er altså i den situation, hvor bloktilskuddet er afskaffet. Dette lovforslag er fremsat i dette ting med venstres tilslutning på den baggrund, at der stadig er bloktilskud.

Arne Bjerregaard (KrF):

For et par menneskealder siden så vi frem til et samfund, hvor de ældre kunne leve en nogenlunde tryk økonomisk tilværelse. I dag er dette mål, om end ikke fuldt, dog nogenlunde nået, men de færreste vil nok påstå, at det så er slut med at beskæftige sig med de ældres problemer, fordi disse nu er løst. Vel gav vores velstandsudvikling ældre mulighed for at leve en økonomisk acceptabel tilværelse, men jeg mener også, at vi i denne vores higen efter at skabe de samfundsmæssige forudsætninger herfor glemte, at arbejdet sådan set er den største del af livsindholdet for en stor del af samfundets indbyggere, og at økonomisk tryk ikke nødvendigvis giver tilfredshed, glæde eller livsindhold.

Ældreproblemet er derfor heller ikke blot et pensionsproblem og dermed et økonomisk problem. Ældreproblemet er som så meget andet i tilværelsen et problemkompleks, som både er mere omfattende og faktisk begynder betydelig tidligere, end vi før har antaget.

Det stereotype billede, vi har dannet os af de ældre, er ikke skabt af de ældre selv, men

er skabt af de øvrige medlemmer i samfundet, bl.a. af medlemmer i dette ting. Og passer de ældre ikke ind i billedet ved at foretage sig noget eller ønske noget, der ligger uden for det stereotype billedes adfærdsmønster, som vi altså har dannet os, mener vi, at de er småtossed eller ved at gå i barndom, eller hvad vi nu kan finde på at sige. Det ved de ældre godt, og det har de indrettet sig efter i årevis. Derfor har de valgt og vælger stadig et adfærdsmønster, der passer ind i det billede, vi har skabt os. De institutioner, vi byggede igennem mange år, er også bygget ud fra en bestemt forestilling om, hvem de ældre er. De ældre er aldrig selv blevet spurgt i selve situationen. Det er de 25-50-årige, der byggede og indrettede institutionerne, og det er deres forestilling om de ældres behov og adfærd, der har præget og stadig væk præger vore institutioner.

Således er det også de 20-50-årige, der på forskellige områder, herunder på vore institutioner, bl.a. har givet sproget et stereotypt præg, fordi vi har et stereotypt billede af de ældre. Vi har talt i mange år og taler stadig væk om et ældrevenligt samfund, men hvis vi skal være helt ærlige, ligger der vel eller har i alt fald hidtil ligget et skjult ønske om samfundsvenlige ældre, der ikke giver besvær, eller som affinder sig med situationen og takker os for det, vi gjorde.

Mindre end en femtedel af vore ældre kommer på plejehjem. En del af de sidste har behov for at komme på plejehjem, men det store flertal af de ældre har ikke behov for plejehjemspladser; derimod har en del af dem behov for en vis hjælp, men det er også sådanne ældre, vi lovgiver og planlægger for eller i alt fald skulle lovgive og planlægge for også på det bolig-mæssige område. Selvstændige ældre mennesker ønsker ikke det, som vi i så lang tid har ment herinde: ensartede, færdigsyede tilbud på de forskellige områder. De ønsker ikke at blive behandlet som umyndige, der skal, jeg havde nær sagt underholdes eller tilbydes bestemte ting. Nej, det, de ønsker, er hjælp til selvhjælp; de ønsker bedre mulighed for at udfolde sig på deres egne præmisser, også f.eks. igennem et friere boligvalg.

Vi roser os af en høj social standard i de nordiske lande, og det gælder altså også inden for ældreforsorgen, ældrebyggeri osv., hvor der trods alt findes tilbud, selv om det